

Lounais-Suomen Diabetes ry Omavalvontasuunnitelma

30.7.2025

Sisälllys

Sisälllys	2
1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot	4
1.1 Palveluntuottajan perustiedot.....	4
1.2 Palveluyksikön perustiedot.....	4
1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	5
1.4 Päiväys.....	5
2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako	6
2.1 Laatiminen ja julkaiseminen.....	6
2.2 Omavalvontasuunnitelman liitteet	6
2.3 Vastuunjako	7
3 Palveluyksikön omavalvonnan toteuttaminen, menettelytavat ja vastuut.....	8
3.1 Toimitilat.....	8
3.2 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja	8
3.3 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	9
3.4 Riskienhallinta	9
4 Palvelujen asiakasturvallisuus.....	10
4.1 Palveluiden laadulliset edellytykset.....	10
4.2 Asiakkaan yhdenvertaisuuden, osallisuuden, aseman ja oikeuksien varmistaminen.....	11
4.3 Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen	13
4.4 Tietojärjestelmät ja lääkinnälliset laitteet	14
4.5 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt	16
4.6 Lääkehoitosuunnitelma.....	17
4.7 Palautteen kerääminen ja huomioiminen	18
4.8 Ilmoitusvelvollisuudet	18
5 Omavalvonnan riskienhallinta	18
5.1 Riskienhallinnan organisointi.....	18
5.2 Riskienhallinnan keinot sekä epäkohtien ja puutteiden käsittely	19
5.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	20

5.4	Ostopalvelut ja alihankinta.....	20
6	Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	20
6.1	Omavalvontasuunnitelman julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	20

1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Nimi: Lounais-Suomen Diabetes ry

Y-tunnus: 2184655-8

Yhteystiedot: Yliopistonkatu 37 A, U-krs, 20100 Turku

Yhteiseen palveluyksikköön kuuluvien palveluntuottajien nimet, Y-tunnukset ja yhteystiedot

Tiina Ala-Nissilä	Jalkojenhoitaja (AT)	Y-tunnus 3205048-3	tiapau@gmail.com P. 0405031168
Sofia Ervasto	Jalkaterapeutti	Y-tunnus 2828459-3	sofia.ervasto@hotmail.fi P. 040 8385644
Essi Mäkinen	Jalkaterapeutti	Y-tunnus 1867292-1	essi_makinen3@hotmail.com P. 040 9127210
Heidi Kokkonen	Jalkaterapeutti	Y-tunnus 2313964-6	heidileenasaarinen@gmail.com P. 044 0949498
Thanh Tran	Jalkojenhoitaja (AT)	Y-tunnus 3189239-8	thanh.tran@live.fi P. 044 2925584
Olli Rautiainen	Jalkaterapeutti	Y-Tunnus 3256915-4	rautiainen.oli@outlook.com P. 050 4947064

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Palveluyksiköiden nimi:

Lounais-Suomen Diabetesasema. OID- tunnus: 1.2.246.10.21846558.10.0

Diabetesasema, liikkuva jalkojenhoitoyksikkö. OID- tunnus: 1.2.246.10.21846558.10.2

Yhteystiedot: Yliopistonkatu 37 A, U-krs, 20100 Turku

Terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja: Järveläinen Hannu Tapio, Pikipolku 4, 20900 Turku.

Puhelinnumero 0504913138, sähköposti hanjar@utu.fi

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Lounais-Suomen Diabetes ry on Diabetesliiton alainen alueellinen järjestö. Toimintaa johtaa yhdistyksen hallitus. Lounais-Suomen Diabetes ry tuottaa Diabetesasemalla jalkojenhoito-, lääkäri- ja diabeteshoitaja palveluita. Liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä ja kotikäynteinä tuotetaan jalkojenhoidon palveluita. Tämä omavalvonta suunnitelma kattaa nämä palvelut.

Lounais-Suomen Diabetes ry:n tavoitteena on tuottaa korkealaatuista, asiantuntevaa ja yksilöllistä perusterveydenhuoltotasosta jalkojenhoitoa ja jalkaterapiaa sekä lääkäri – ja diabeteshoitajapalveluita. Diabetesasemalla työskentelee palkallisina työntekijöinä toiminnanjohtaja, toimistotyöntekijä ja

diabeteshoitaja. Itsenäisinä ammatinharjoittajina toimii neljä (4) jalkaterapeuttia AMK, kaksi (2) jalkojenhoitaja AT eli jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanutta Valviran rekisteröimää terveydenhuollon ammattilaista, viisi (5) diabetekseen erikoistunutta erikoislääkäreitä. Terveydenhuollon ammattilaisten kelpoisuus on varmistettu. Lounais-Suomen Diabetes ry tarjoaa heille tilat, toimistopalvelut sekä työvälineet.

Jalkojenhoitoa tuotetaan, sekä itse maksaville asiakkaille, että Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle (Varha) ostopalveluna. Jalkojenhoidon palvelut ovat avoimesti saatavilla tarkoitettu kaikille ja kaiken ikäisille.

Lääkäripalvelut on suunnattu ensisijaisesti diabetesta sairastaville, mutta vastaanotolle voi hakeutua myös muut lääkäriä tarvitsevat aikuiset. Diabeteshoitaja -palvelu on suunnattu diabetesta sairastaville, jotka tarvitsevat hoidonohjaus ja tukea diabeteksen kanssa elämiseen. Lapsipotilaita emme hoida. Ajanvaraus toimii puhelimitse Diabetesaseman aukioloaikoina sekä hoitokäynnin yhteydessä.

Vuonna 2024 jalkojenhoidon käynnit Diabetesasemalla X kpl, kotikäynteinä x kpl ja liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä x kpl. Lääkärin vastaanottoja on X kpl. Diabeteshoitajan käyntejä ei tilastoida.

Asiakkaat rekisteröidään Diarium-palveluun. Kaikki palvelut tuotetaan suoraan asiakkaalle. Itsemaksavat asiakkaat, jotka tarvitsevat jalkojenhoitoa kotikäyntinä, tehdään palvelusopimus kotikäyntiasiakkuudesta. Käyntien tiheys määritellään hoitosuunnitelmassa ja/tai maksusitoumus lähetteessä.

1.4 Päiväys

30.7.2025, versio 2/25

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako

2.1 Laatiminen ja julkaiseminen

Omavalvontasuunnitelma on laadittu yhdessä Diabetesaseman henkilökunnan ja itsenäisinä ammatinharjoittajina työskentelevien jalkojenhoitajien ja jalkaterapeuttien kanssa kehittämistyöryhmässä, joka kokoontuu noin kerran kuukaudessa sekä terveydenhuollon palveluista vastaavan johtajan kanssa. Diabetesaseman lääkäreillä on palaveri kahdesti vuodessa toiminnanjohtajan kanssa. Diabetesasemalla työskentelevät tietävät velvollisuutena toimia omavalvontasuunnitelman mukaan. Omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan aktiivisesti ja siihen tehdään muutoksia toiminnan, palautteen ja tarpeen mukaan ja muutoksista kerrotaan sisäisissä palavereissa sekä sähköpostilla.

Omavalvontasuunnitelma on sähköisessä muodossa henkilöstön saatavilla. Asiakkaiden odotustiloissa on paperinen versio kaikkien saatavilla selkeästi merkittynä. Aikaisemmat versiot löytyvät Diabetesaseman pilvipalvelusta sähköisenä versiona ja paperina tälle varatusta kansiosta toimiston kaapista. Aikaisemmat versiot on merkitty niin, että merkinnästä selviää versioiden järjestys.

Diabetesaseman henkilöstö on perehdytetty työtehtäviinsä, omavalvontasuunnitelma on osa perehdytysuunnitelmaan. Henkilöstö koulutuu säännöllisesti täydennyskoulutuksiin ja Diabetesasemalla tarpeen tai ajankohtaisuuden mukaan järjestettäviin koulutuksiin. Lounais-Suomen Diabetes ry vastaa oman henkilökuntansa täydennyskoulutuksista ja itsenäiset ammatinharjoittajat vastaavat omasta täydennyskoulutuksestaan.

2.2 Omavalvontasuunnitelman liitteet

Hygieniasuunnitelma (liite 1)

Lääkehoitosuunnitelma (liite2)

Tietoturvasuunnitelma (liite 3)

Pelastussuunnitelma (liite 4)

2.3 Vastuunjako

Terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja:

Järveläinen Hannu Tapio, hanjar@utu.fi, p. 0504913138

Valmius- ja jatkuvuudenhallinta sekä tietosuojavastaava:

Tapio Jokinen, hallituksen puheenjohtaja, tappi.jokinen@gmail.com, p. 050 5722530

Potilasasiavastaavat:

Varhan asiakasvastaavat p. 044 7350121, potilasasiavastaava@varha.fi

Omavalvontasuunnitelman teko, omavalvonnan toteutuminen, perehdyttäminen sekä palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden käytännön varmistaminen sekä muistutusten käsittely:

Toiminnanjohtaja Anneli Jylhä, anneli.jylha@lounais-suomndiabetes.fi, p. 0447350121

Omavalvontasuunnitelman laatimisesta vastaa toiminnanjohtaja ja terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja. Terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja vastaa toiminnan lainmukaisuudesta, palveluiden lääketieteellisestä sisällöstä, turvallisuudesta sekä hoidon laadun seurannasta. Lounais-Suomen Diabetes ry:n hallitus vastaa palveluiden organisoinnista, taloushallinnasta ja seurannasta yhdessä toiminnanjohtajan sekä lääketieteellisen johtajan kanssa.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy Lounais-Suomen terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja, ja diabetesyhdistyksen hallitus.

3 Palveluyksikön omavalvonnan toteuttaminen, menettelytavat ja vastuut

3.1 Toimitilat

Diabetesasema sijaitsee kerrostalon U-kerroksessa. Tila on remontoitu vastaanotto – ja jalkojenhoitotilaksi.

Huoneistossa on normaali palo- ja murtosuojaus. Tilassa ei säilytetä lääkkeitä, eikä siellä ole laboratoriotiloja.

Diabetesasema on todettu tilojen ja laitteiden osalta sopivaksi käyttöönottotarkastuksessa 4/2027.

Diabetesasema on vuokralla tiloissa. Vuokranantaja on vastuussa tilojen pysyvistä rakenteista.

Jalkojenhoituhuoneet ovat aina yhden toimijan käytössä. Huoneet pidetään lukittuina, mikäli niissä ei työskennellä. Avaimet ovat ns. turva-avaimia, joista pidetään erillistä käyttäjälistaa. Jalkojenhoituhuoneissa on jalkojenhoitotuoli, tilat hoitovälineille ja muille tarvikkeille sekä työpöytä, jossa tietokone.

Hygieniasuunnitelmasta (liite 1) käy ilmi välinehuolto.

Liikkuva jalkojenhoitoyksikkö säilytetään puolilämpimässä hallissa, jossa käyttövedet vaihdetaan päivittäin. Liikkuvaan yksikössä on jalkojenhoitotuoli, erikseen tilat puhtaille ja likaisille välineille. Tietokone säilytetään lukollisessa kaapissa työpäivän päätteeksi. Liikkuvaan yksikköön pääsee joko leveillä rappusilla sisään, myös esteettömästi takana olevalla hissillä.

Diabetesaseman tilat eivät ole täysin esteettömät. Ulko-oven muuttamista sähköoveksi on käyty taloyhtiön kanssa keskustelua. Diabetesaseman vessa ei täytä kaikilta osin inva-vessan kriteereitä. Esteettömyyttä on pyritty koko ajan parantamaan. Taksikuskit tuovat asiakkaat Diabetesaseman tiloihin. Asiakkaille, jotka eivät pääse tulemaan vastaanotolle, tarjotaan kotikäyntiä.

3.2 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja

Tietosuojavastaava: Tapio Jokinen, tappi.jokinen@gmail.com, p.050 5722530

Palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja ohjeistuksesta vastaa: Toiminnanjohtaja Anneli Jylhä

Tietoturvasuunnitelma (liite 3).

3.3 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Vastaava: Tapio Jokinen, hallituksen puheenjohtaja

3.3.1 Sairastuminen ja muut äkilliset poissaolot

Asiakkaille ilmoitetaan asiasta välittömästi puhelimitse, jotta viesti tavoittaa asiakkaat. Asiakkaan aika siirretään mahdollisuuksien mukaan toiselle ammattilaiselle tai mahdollisimmat lähelle peruuntunutta aikaa.

3.3.2 Häiriötilanteet

Pelastussuunnitelma Liite 4

Sähkökatkon ja vesihuollon häiriötilanne. Toiminta jatkuu häiriön jälkeen. Jos katko on useita tunteja, perutaan asiakkaiden vastaanotot.

Viestintä häiriötilanteista on ajantasaista. Ensisijainen tapa on yhteydenotto suoraan asiakkaisiin sekä yhdistyksen nettisivut ja sosiaalinen media.

Diabetesaseman henkilökunnalla on kerran vuodessa koulutus häiriötilanteista.

3.3.3 Lääkinnälliset laitteet

Jalkojenhoidon lääkinällisten laitteiden vastuuhenkilö: Jalkaterapeutti Essi Mäkinen

Lääkärien lääkinällisten laitteiden vastuuhenkilö: Diabeteshoitaja Marjo Grönfors

Diabeteshoitajan lääkinällisten laitteiden vastuuhenkilö: Diabeteshoitaja Marjo Grönfors

3.4 Riskienhallinta

Riskienhallinnasta vastaa toiminnanjohtaja Anneli Jylhä yhdessä hallituksenpuheenjohtajan ja hallituksen kanssa.

4 Palvelujen asiakasturvallisuus

4.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Asiakkaat saavat samanlaatuista palvelua Diabetesasemalla, kotikäynnillä ja liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä. Kotikäyntejä varten on oma välineistönsä. Palvelua tulee tarvittaessa pystyä antamaan myös ruotsin- ja englannin kielellä

Henkilöstö on perehdytetty työtehtäviinsä ja he osallistuvat säännöllisesti ammattitaitoa ylläpitäviin koulutustilaisuuksiin. Laatua ylläpidetään myös vertaiskoulutuksella ja vertaispalautteilla.

4.1.1 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen Lounais- Suomen Diabetes ry:llä toimivat lääkärien, diabeteshoitajan, jalkaterapeuttien ja jalkojenhoidon ammattilaisten tulee olla Valviran rekisteröimiä terveydenhuollon ammattilaisia. Kelpoisuus varmistetaan ennen yhteistyösopimuksen laatimista.

Lounais-Suomen Diabetes ry:ssä työskentelee palkallisina työntekijöinä toiminnanjohtaja, toimistotyöntekijä ja diabeteshoitaja. Itsenäisinä ammatinharjoittajina toimii neljä (4) jalkaterapeuttia AMK, kaksi (2) jalkojenhoitaja AT eli jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanutta Valviran rekisteröimää terveydenhuollon ammattilaista, joista toinen on lisäksi lähihoitaja ja toinen terveydenhoitaja AMK/sairaanhoitaja sekä viisi (5) diabetekseen erikoistunutta erikoislääkärinä.

Henkilöstön osaamisesta, resursseista ja rekrytoinnista vastaa yhdistyksen hallitus yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Lounais- Suomen Diabetes ry:llä toimivat lääkärien, diabeteshoitajan, jalkaterapeuttien ja jalkojenhoidon ammattilaisten tulee olla Valviran rekisteröimiä terveydenhuollon ammattilaisia. Kelpoisuus varmistetaan ennen yhteistyösopimuksen laatimista.

Henkilöstö on perehdytetty työtehtäviinsä, Diabetesaseman käytänteisiin sekä asemalla käytettävien aineiden ja lietteiden käyttöön ja huoltoon. Laitteiden ja tarvikkeiden käyttöön perehdytään ammattilasten johdolla. Opiskelijoiden ohjaukseen nimetään vastuuhjaaja, koko henkilöstö osallistuu osaltaan perehdytykseen.

4.2 Asiakkaan yhdenvertaisuuden, osallisuuden, aseman ja oikeuksien varmistaminen

4.2.1 Palvelujen saatavuuden ja jatkuvuuden varmistaminen

Ajat tilataan puhelimitse Diabetesaseman toimistosta aukioloaikoina tai seuraava aika varataan käynnin yhteydessä. Aikoja varatessa otetaan huomioon asiakkaan hoitosuunnitelma, akuutit tarpeet ja asiakkaan oma toive. Uuden asiakkaan tulee saada aika kuukauden sisällä ajanvarauksesta. Varauksien täyttöasetetta ja vapaiden aikojen määrää tarkkaillaan viikoittain. Kiireellisissä tilanteissa aika pyritään järjestämään.

Diabetesasemalla ajanvaraukseen on käytössä Diarium-ohjelma. Asiakas voi itse valita kenen ammattilaisen luona hän käy. Hoitosuhteissa pyritään pitkään suhteeseen, eikä jalkaterapeuttia/jalkojenhoitajaa vaihdeta kuin painavissa syissä tai asiakkaan itsensä toiveesta. Pysyvä hoitosuhde lisää luottamusta ja sitoutumista.

Jotta yhä useampi asiakas saisi palvelua mahdollisimman lähellä omaa asuinpaikkaansa, on Lounais-Suomen Diabetes ry:llä käytössään liikkuva jalkojenhoitoyksikkö. Näin varmistetaan saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Liikkuvaa jalkojenhoitoyksikköä ei tueta julkisin varoin.

Asiakkaiden hoidossa noudatetaan hoitosuunnitelmaan, joka perustuu lähettäneen lääkärin läheteeseen (jos palvelu annetaan Varhan maksamana), jalkojen tutkimukseen ja asiakkaan haastatteluun.

Käynnit kirjataan potilastietojärjestelmiin Diariumiin ja/tai SIROon, joista on Kanta-yhteys, jolloin terveydenhuolto näkee asiakkaan hoitokäynnit. Tarvittaessa ollaan yhteydessä asiakkaan hoitotahoon tai läheisiin.

Henkilökunnan sairastuminen ja muut äkilliset poissaolot

Asiakkaille ilmoitetaan asiasta välittömästi puhelimitse, jotta viesti tavoittaa asiakkaat. Asiakkaan aika siirretään mahdollisuuksien mukaan toiselle ammattilaiselle tai mahdollisimmat lähelle peruuntunutta aikaa.

Muut häiriötilanteet

Pelastussuunnitelma (liite 4)

Sähkökatkon ja vesihuollon häiriötilanne. Toiminta jatkuu häiriön jälkeen. Jos katko on useita tunteja, perutaan asiakkaiden vastaanotot.

Viestintä häiriötilanteista on ajantasaista. Ensisijainen tapa on yhteydenotto suoraan asiakkaisiin sekä yhdistyksen nettisivut ja sosiaalinen media.

Diabetesaseman henkilökunnalla on kerran vuodessa koulutus häiriötilanteista.

4.2.2 Tiedonsaantioikeus

Potilasvastaavana toimivat Varhan potilasvastaavat. He ovat potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien asiantuntijoita. Heiltä saa ohjeita ja neuvoja terveydenhuollon asiakkaan oikeuksiin ja asemaan liittyvistä asioista.

Asiakasvastaava on puolueeton henkilö, eikä hän ota kantaa lääketieteelliseen hoitoon. Palvelu on maksutonta.

Jos potilas on tyytymätön saamaansa hoitoon tai kohteluun Diabetesasemalla/Liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä hän voi olla yhteydessä Varhan potilasvastaavaan. Ensisijaiset yhteydenotot toivotaan tehtävän toiminnanjohtaja Anneli Jylhälle p. 044 735 0121.

Potilasvastaavan yhteystiedot sekä tiedot lisätiedon saamiseksi ovat Lounais-Suomen Diabetes ry:n internet-sivuilla sekä näkyvällä paikalla Diabetesaseman odotustilassa sekä liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä.

Potilasvastaavien p. 02 313 2366, potilasvastaava@varha.fi (ei salassa pidettävää tietoa) tai tietoturvallisen Suomi.fi asiointikanavan kautta.

Lisätietoa www.varha.fi/palveluhakemisto/potilasasiavastaavapalvelut

4.2.3 Osallisuuden varmistaminen ja itsemääräämisoikeus

Ne, joilla ei ole mahdollisuus saapua jalkojenhoitoon Diabetesasemalle tai liikkuvaan jalkojenhoitoyksikköön, tarjotaan mahdollisuus kotikäyntiin. Palvelua saa sekä suomeksi, että ruotsiksi.

Lounais-Suomen Diabetes ry:n tavoitteena on yksilöllinen ja tasavertainen palvelujen saanti. Yhdistys on sitoutunut syrjimättömyyteen ja asialliseen kohteluun. Jos epäasiallista kohtelua havaitaan, pidetään työntekijälle hallituksen puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan puhuttelu.

Asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen on asiakassuhteiden keskiössä. Asiakkaiden hoidossa noudatetaan hoitosuunnitelmaan, joka perustuu lähettäneen lääkärin läheteeseen (jos palvelu annetaan Varhan maksamana), jalkojen tutkimukseen ja asiakkaan kanssa käytävään keskusteluun. Hoitosuunnitelmaa muutetaan tarvittaessa. Jokaisella käynnillä varmistetaan, että asiakas on ymmärtänyt hoito-ohjeet ja onko hän ymmärtänyt hoitosuunnitelman. Jos asiakkaan tila on sellainen esim. muistisairauden tai kehitysvamman vuoksi, ettei hän pysty hoitamaan omia asioitaan varmistetaan hoito hoitohenkilökunnan tai häntä hoitavan henkilön (esim. omaisen) kanssa. Yhteistyötä tehdään tarpeen mukaan asiakkaan hoitohenkilökunnan, läheisten, puolison, lasten jne. kanssa, jotta hoito onnistuu mahdollisimman hyvin.

Diabetesaseman tilat on suunniteltu niin, että niihin on mahdollisimman helppo tulla. Apua tarvitsevia asiakkaita autetaan tarvittaessa liikkumisessa. Liikkuva jalkojenhoitoyksikkö varmistaa, että palvelua annetaan mahdollisimman monessa kunnassa mahdollisimman lähellä asiakasta.

Itsemääräämisoikeuden toteutuminen on osa perehdytysuunnitelmaa. Hoitosuunnitelma ja hoitopalaute tehdään jokaisesta asiakkaasta, joka tulee hoitoon läheteellä. Hoidon loputtua asiakkaasta tehdään loppupalaute. Loppupalaute on nähtävissä Kanta-arkistosta ja se myös lähetetään asiakkaalle sekä läheteen tehneelle lääkärille. Jalkaterapeutti/jalkojenhoitaja vastaa hoitosuunnitelman teosta sekä loppupalautteesta. Toimistos sihteeri seuraa, että palautteet on tehty ja ne lähetetään eteenpäin.

4.3 Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen

Asemapalavereissa keskustellaan säännöllisessä toiminnassa tapahtuneista poikkeamista. Poikkeamat tunnistetaan ja asiasta keskustellaan. Poikkeaman vakavuusasteesta riippuen toiminnanjohtaja vie asian terveydenhuollon palveluista vastaavalle johtajalle ja/tai tietosuojavastaavalle ja/tai hallituksen puheenjohtajalle ja/tai hallitukselle. Lievät poikkeamat käsitellään asemapalaverissa ja niiden perusteella toimintaa muutetaan niin, ettei poikkeamaa enää tapahdu. Poikkeaman purussa käytetään tarvittaessa esim. kalanruoto - menetelmää.

Vakavia poikkeamia ovat mm: salassapidon poikkeama ja henkilötietojen käsittelyn poikkeama

Jos kyseessä on vakava läheltä piti - tilanne, joka järkyttää henkilökuntaa järjestetään työpaikalla debriefing. Työpsykologin vastaanotto on mahdollinen.

Havaittuja puutteita pyritään korjaamaan aktiivisesti parantamalla prosesseja niin, ettei poikkeamia tapahdu. Prosessikuvausten kirjaaminen on aloitettu.

4.3.1 Muistutusten käsittely

Muistutusten käsittelystä vastaa toiminnanjohtaja.

Muistutusten käsittelyssä noudatetaan Valviran ohjetta: Ohje sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikölle muistutuksen käsittelyyn.

<https://valvira.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/ohje-muistutuksen-kasittelyyn>

Yhteiskumppani (Varha) saa tarvittaessa tiedon poikkeamasta ensisijaisesti sähköpostitse. Henkilöstön ensisijaiset kanavat ovat asemapalaveri ja WhatsApp-ryhmä, mikä on nopein ja heti kaikki saavuttava kanava.

4.3.2 Toiminnan kehittäminen

Toimintaa kehitetään säännöllisillä Asemapalavereilla, joissa keskustellaan toiminnasta, nostetaan esiin epäkohtia ja poikkeamia.

4.4 Tietojärjestelmät ja lääkinnälliset laitteet

4.4.1 Tietojärjestelmät

Lounais-Suomen Diabetes ry:llä on käytössään Diarium – ja SIRO -potilastietojärjestelmät, joihin kirjataan asiakas- ja hoitotiedot.

Henkilö, joka on todennut tietojärjestelmässä olevasta häiriöstä tai poikkeamasta ilmoittaa asiasta toiminnanjohtajalle, joka ilmoittaa asiasta eteenpäin.

Vikatilanteissa asiakkaan tiedot saadaan asiakasta haastatteleamalla. Käynnin tiedot kirjataan käsin, josta ne viedään Diariumiin/Siroon häiriön loputtua.

4.4.2 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietoturva

Jokaisella on järjestelmiin oma salasanansa. Lokitietoihin jää merkintä tietojen katselusta. Järjestelmään kirjataan jalkojenhoitoon liittyvät toimenpiteet sekä jatkosuunnitelma. Asiakas voi nähdä pyydettäessä mitä hänestä on järjestelmään kirjattu. Kirjaus siirtyy automaattisesti Kantaan, josta asiakas voi sen käydä lukemassa.

Asiakkaat täyttävät asiakassuhteen alussa rekisterilomakkeen, jossa antavat suostumuksesta tietojen tallennukseen. Kaikki asiakastapaamiset tallennetaan Diariumiin ja SIRO potilasjärjestelmään. Asiakastietoja luovutetaan vain lakiin perustuen ja asiakkaan luvalla. Asiakas voi tarkistaa rekisteriin tallennetut tiedot, vaatia virheellisen tiedon korjaamista tai peruuttaa suostumuksensa koska tahansa.

Hoituhuoneiden ovet pidetään ja tietokoneet pidetään lukittuina. Paperiset lähetteet yms. säilytetään lukitussa kaapissa.

Jalkojenhoitajat ja jalkaterapeutit toimivat itsenäisinä ammatinharjoittajina. He ovat sitoutuneet noudattamaan Lounais-Suomen ohjeita ja salassapitosäädöksiä. Nämä asiat on mainittu yhteistyösopimuksessa.

Asemapalaverissa tiedotetaan tietosuoja-asioissa tarvittaessa.

Tietoturvaloukkauksiin reagoidaan välittömästi. Ne käsitellään koko henkilökunnan kesken. Tietosuojavastaava tuo tietoturvaloukkaukset asemapalaveriin käsiteltäväksi.

Tietoturvasuunnitelma (liite 3)

4.4.3 Lääkinnälliset laitteet

Tässä omavalvontasuunnitelmassa mainitaan, vain ne lääkinälliset laitteet, joita käytetään jalkojenhoidossa. Lounais-Suomen Diabetes ei luovuta tai asenna asiakkaille jalkojenhoitoon liittyviä lääkinällisiä laitteita.

Henkilökunta on perehtynyt toimintaan sopivassa laajuudessa: Lääkinällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas laiteosaamisen varmistamiseen. Luettavissa: <https://stm.fi/-/laakinnallisten-laitteiden-turvallinen-kaytto-on-osa-asiakas-ja-potilasturvallisuutta>

Diabetesasemalla on käytössä jalkojenhoidossa käytettäviä instrumentteja ja niiden desinfiointiin B-luokan autoklaavi. Jalkojenhoitajat ja jalkaterapeutit saavat koulutuksessaan tietotaidon instrumenttien käsittelyyn ja desinfiointiin. Hygieniasuunnitelma (liite 1)

Autoklaavin käyttöön on saatu koulutus laitteen valmistajalta. Uuden jalkojenhoitajan/jalkaterapeutin perehdyttää autoklaavin toimintaan jalkaterapeutti Essi Mäkinen.

Perehdytyksen sisältö:

Lääkinällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas laiteosaamisen varmistamiseen, luku 4.

Menettelytapa vaaratilanteissa, autoklaavin käyttöympäristö, autoklaavin puhdistaminen, sähköturvallisuus, valmistajan käyttöohjeet, käytön seuranta ja testaus sekä näiden kirjaaminen.

käytännön harjoittelu ja näyttö Essi Mäkiselle. Käyttölupa annetaan kirjallisena (Malli lääkinällisen laitteen käyttöluvasta).

Autoklaavin toiminnan seuraaminen

Luotettavaa toimintaa seurataan säännöllisesti valmistajan / maahantuojan ohjeen mukaisesti fysikaalisilla, kemiallisilla ja biologisilla indikaattoreilla. Jokaisella käyttökerralla seurataan lämpötila- ja painemittareita. Ilman poistumista ja höyryn tunkeutumista testipakkaukseen seurataan Bowie-Dick (BD) testillä, joka tehdään joka päivä ennen autoklaavin käytön aloittamista. Vuoto- eli tiivistesti tehdään määräajoin. Vuototestillä voidaan selvittää kammion tiivisteiden ja venttiilien tiiviys. Käyttökuntoa valvotaan sijoittamalla kemialliset indikaattorit sterilointipakkauksiin. Jos välinepakkaukset ovat märkiä autoklaaviajon jälkeen, pakkauksia ei voi käyttää.

Autoklaavin huollot tehdään valmistajan ohjeen mukaisin väliajoin, joka riippuu mm. käyttöasteesta. Käyttökuntotestit, huollot ja mm. laitteen antamat huoltoilmoitukset kirjataan ylös. Ns. huoltokirja eli oma kansio, johon em. toimenpiteet ja huomiot kirjataan, sijaitsee autoklaavitalan laatikostossa ja on jokaisen käyttäjän tiedossa. Kirjaukset tekee BD -testin osalta päivän ensimmäinen käyttäjä ja muilta osin autoklaavin testi- ja huoltovastaava.

Laitteet ja tarvikkeet huolletaan ja niitä käytetään valmistajan ohjeiden mukaisesti. Huolloista vastaa valtuutettu huoltoliike.

Riskit, poikkeamat

Instrumentit: Viiltotapaturma ja instrumentin kontaminoituminen

Viiltotapaturma korkea riski työntekijälle. Todennäköisyys pieni ammatillisessa käytössä, eikä ole koskaan tapahtunut. Instrumentin kontaminoituminen, korkea riski asiakkaalle.

Autoklaavi: Palovamma laitetta käytettäessä sekä laitteen toiminnan häiriöt, joiden seurauksen instrumentit eivät desinfioidu.

Palovamma, vähäinen riski. Instrumenttien desinfiomatta jääminen, korkea riski. Todennäköisyys pieni oikealla käytöllä ja säännöllisellä seurannalla.

Vaaratilanteista ja poikkeamista ilmoitetaan toiminnanjohtajalle.

4.5 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt

Hygieniasuunnitelma liitteenä. (liite 1)

4.6 Lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoitosuunnitelma 2/2025 on laadittu 21.5.2025 (liite 2)

Lääkehoitosuunnitelman teosta vastaavat lääkehoidosta vastaava lääkäri, toiminnanjohtaja ja yksikön diabeteshoitaja.

Vastuut ja tehtävät:

Diabetesaseman ja liikkuvan jalkojenhoitoyksikön lääkehoidosta vastaava lääkäri	
Vastuu ja tehtävät	Vastaa Lääkehoitosuunnitelman teosta ja suunnitelman toteutumisesta omalta osaltaan.
Sairaanhoitaja / toiminnanjohtaja	
Vastuu ja tehtävät	Lääkehoitosuunnitelman teko ja suunnitelman toteutuminen. Henkilökunnan perehdytys Vuosittainen lääkehoidon ensiapukoulutus henkilökunnalla.
Osaaminen	Sairaanhoitaja YAMK
Sairaanhoitaja / diabeteshoitaja	
Vastuu ja tehtävät	Lääkesuunnitelman päivitys. Suunnitelman toteutumisen seuranta.
Osaaminen	Terveystenhoitaja/sairaanhoitaja
Jalkaterapeutit	
Vastuu ja tehtävät	Lääkehoidon käytännön toteutus. Huolehtia, ettei asiakas ole yliherkkä käytetylle lääkeaineelle ja tarkistaa lääkkeen säilytys asiakkaalta sekä tarkistaa, että lääke näyttää sellaiselta kuin pitääkin.
Osaaminen	Jalkaterapia AMK koulutukseen kuuluvat farmakologiset opinnot, jotka ovat lääkevoiteiden ja Betadinen käytön osalta yhtä laajat kuin lähihoitajaopinnoissa. Jalkaterapeutti AMK Sofia Ervastolla lisäksi sairaanhoitaja AMK -koulutus.
Vaativa lääkehoito ja lupakäytännöt	Ei vaativaa lääkehoitoa.
Jalkojenhoitajat	
Vastuu ja tehtävät	Lääkehoidon käytännön toteutus. Huolehtia, ettei asiakas ole yliherkkä käytetylle lääkeaineelle ja tarkistaa lääkkeen säilytys asiakkaalta sekä tarkistaa, että lääke näyttää sellaiselta kuin pitääkin.
Osaaminen	Jalkaterapeutti AMK: jalkojenhoitaja AT: Tiina Ala-Nissilä: Jalkojenhoitajakoulutuksen lisäksi sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja AMK Tanh Tran Le Puong: Jalkojenhoitajakoulutuksen lisäksi lähihoitaja
Vaativa lääkehoito ja lupakäytännöt	Ei vaativaa lääkehoitoa.

4.7 Palautteen kerääminen ja huomioiminen

Lounais-Suomen Diabetes ry:llä on käytössä asiakastytyväisyyslomake, jonka asiakas täyttää ensikäynnillä ja halutessaan. Palautteessa kysytään viisiportaisella Likert-asteikolla henkilökunnan palvelusta, asiantuntevuudesta ja kohtelusta, palveluun pääsystä ja tyytyväisyydestä saatuun palveluun sekä tiloista. Tavoitteena on saada keskiarvoksi yli 4.0. Lomakkeita on saatavana Diabetesasemalla ja liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä. Palautteet käsitellään luottamuksellisesti. Halutessaan asiakas voi jättää yhteystietonsa. Asiakaspalautteet läpikäydään säännöllisesti asemapalaverissa. Asiakaspalautteiden epäkohtiin puututaan välittömästi. Ongelmanpurussa käytetään kalanruutomallia tai muuta sopivaa tapaa. Yhteenveto asiakaspalautteista julkaistaan Lounais-Suomen Diabetes ry:n verkkosivuilla sekä Diabetesasemalla.

4.8 Ilmoitusvelvollisuudet

Lounais-Suomen Diabetes ry tekee tarpeen mukaan lakisäätteiset ilmoitukset viranomaiselle:

Sosiaalihuollon tuen tarpeen ilmoitusvelvollisuus
lääkään henkilön palvelutarpeen ilmoitusvelvollisuus
Epäkohdasta sosiaalihuollon toteuttamisessa ilmoitusvelvollisuus
Lääkäreiden ilmoitusvelvollisuus ajoterveydestä ja aseilmoitus

5 Omavalvonnan riskienhallinta

5.1 Riskienhallinnan organisointi

Riskin tunnistaminen on kaikkien vastuulla. Riskin havaitsija tuo asian toiminnanjohtajan tietoon. Riskin vakavuudesta riippuen asia käsitellään Asemapalaverissa tai toiminnanjohtaja vie asian hallituksen päätettäväksi. Jalkaterapeutit ja jalkojenhoitajat ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia, jotka huolehtivat omasta vakuutusturvastaan ja työterveyshuollostaan. Lounais-Suomen Diabetes on vastuussa toiminnan luotettavuudesta, jatkuvuudesta, tietoturvasta ja tiloista.

Jalkojenhoidon palveluissa keskeiset riskit ovat:

Asiakkaalle tuleva hoitotapaturma

Tietoturvaloukkaus

Työntekijän viiltotapaturma

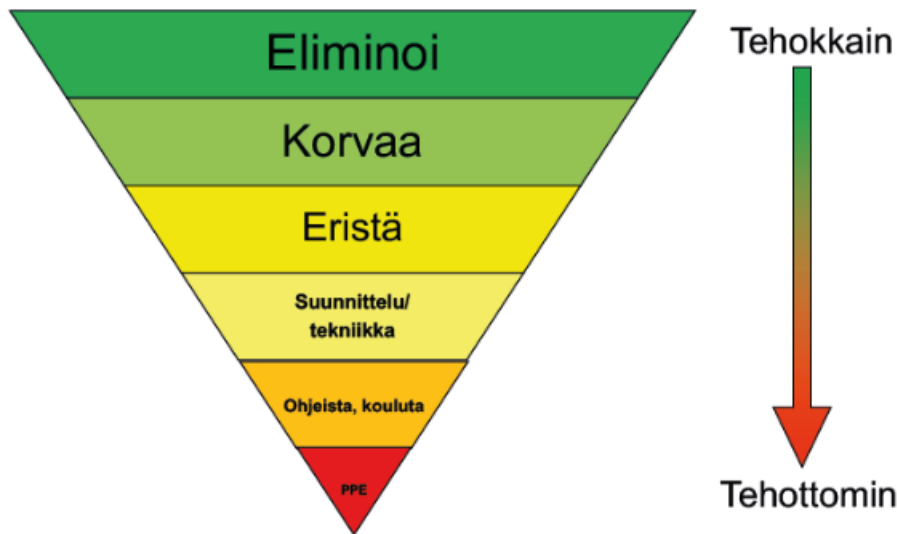
Palvelusetelitoiminnan aiheuttama taloudellinen tappio

Riskien arvioinnissa käytetään riskienarviointipohjaa:

Tapahtuman todennäköisyys	Seurausten vakavuus		
	Vähäiset	Haitalliset	Vakavat
Epätodennäköinen	Merkityksetön riski	Vähäinen riski	Kohtalainen riski
Mahdollinen	Vähäinen riski	Kohtalainen riski	Merkittävä riski
Todennäköinen	Kohtalainen riski	Merkittävä riski	Sietämätön riski

5.2 Riskienhallinnan keinot sekä epäkohtien ja puutteiden käsittely

Käsittelyssä käytetään kolmiomallia:

Havaitut epäkohdat ja puutteet käsitellään riskin vakavuuden mukaan. Riski pyritään poistamaan tai minimoimaan. Keinoja mietitään yhdessä henkilökunnan ja hallituksen kanssa. Vaaratapahtumat ja niiden toimenpiteet kirjataan TOIMISTO- kansion alakansioon RISKIENHALLINTA. Toiminnanjohtaja vastaa kirjaamisesta.

Vakavien vaaratapahtumien kohdalla noudatetaan STM:n julkaisua: Vakavien vaaratapahtumien tutkinta: Opas sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioille.

Luettavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165193>

5.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan toimivuutta seurataan Asemapalaverissa sekä läheltä piti-tapahtumien valossa. Riskienarviointipohjan käsittely tehdään kerran vuodessa ja tarvittaessa. Samalla arvioidaan, onko riskien mininointiin tehdyt toimenpiteet olleet tehokkaita.

Osaaminen riskienhallinnan osalta tarkistetaan yhteisessä riskienhallinta keskustelussa sekä perehdytettäessä.

5.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Jalkaterapeutit ja jalkojenhoitajat toimivat itsenäisinä ammatinharjoittajina. He toimivat yhtenäisenä tiiminä kokopäivätoimisesti Diabetesasemalla ja liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä. Lounais-Suomen Diabetes ry varmistaa riskienhallinnan toteutumisen säännöllisillä asemapalavereilla sekä aktiivisella päivittäisellä kommunikoinnilla.

6 Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelman sisältö tulee olla tiedossa kaikilla Lounais-Suomen Diabetes ry:ssä työskentelevillä. Omavalvontasuunnitelman tekoon osallistuvat kaikki, mikä lisää ymmärrystä ja sitoutumista. Omavalvontasuunnitelma löytyy sähköisessä muodossa sekä tulostettuna toimistosta. Muutokset omavalvontasuunnitelmaan tuodaan esille Asemapalaverissa ja sähköpostilla.

6.1 Omavalvontasuunnitelman julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä Diabetesaseman odotusaulassa sekä liikkuvassa jalkojenhoitoyksikössä.

Toiminnanjohtaja päivittää omavalvontasuunnitelman kerran vuodessa huhtikuun loppuun mennessä tai tarvittaessa. Seurannasta julkaistaan raportti neljä (4) kertaa vuodessa Lounais-Suomen Diabetesyhdistyksen sivuilla. Raportti on nähtävänä myös Diabetesaseman odotusaulassa. Raportin tekemisestä vastaa toiminnanjohtaja.

Palveluiden laatua seurataan asiakastytyväisyyslomakkeella, suullisen palautteen vastaanottamisella ja henkilökunnan kesken Asemapalaverissa nousseista asioista sekä toiminnassa tapahtumien poikkeamien perusteella.

Laadun ja turvallisuuden seurannasta raportoidaan terveydenhuollon palveluista vastaavalle johtajalle ja hallituksen puheenjohtajalle sekä koko henkilöstölle vähintään kerran vuodessa.